

The Sanyi Chronicles

Meer luipaardkatten gevangen

Esther van der Meer

Esther van der Meer en haar man Hans vertellen in Biotechniek over hun avonturen in Taiwan, waar ze zich inzetten voor de bescherming van de luipaardkat. Deze maand een dubbele aflevering.

We waren nog maar net gekomen van het feit dat we onze eerste luipaardkat gevangen hadden, of we hadden de tweede te pakken. En dan ook nog op een plek waar we tot dat moment helemaal niets voorbij hadden zien komen, nog geen vogeltje. Toen hij zag dat de deur van de val gesloten was, was Hans' eerste reactie 'he verdomme, nou zit die val weer dicht'. In de dagen daarvoor was namelijk om onduidelijke redenen de deur van de val een aantal keer spontaan dichtgeklapt. Toen we zagen dat er een luipaardkat in de kooi zat waren we dan ook vooral heel erg verbaasd. We dekten snel de kooi af om de kat tot rust te brengen en begonnen ons belondje. Helaas, het was zondagochtend half zeven en niemand nam de telefoon op. Uiteindelijk lukte het me om prof. Pei aan de telefoon te krijgen. Hij had mijn bericht gezien maar kon de dierenarts ook niet bereiken, niemand leek te weten waar Aren was. En zo begon weer een lange dag van wachten, vooral voor de luipaardkat, maar ook voor ons.

Wachten duurt lang, lang, lang...

Terwijl ik op een afstandje van de kooi met mijn muskietennet in de bosjes plaatsnam om over de kat te waken, ging Hans op pad om de andere kooien te checken, onze eerste kat te lokaliseren en ontbijt te halen. Rond een uur of negen kreeg ik de eerste berichten binnen van de mensen die vanuit Taipei naar ons toe kwamen. Aangezien de dierenarts nog steeds niet terecht was stelden ze voor om de dierenarts van hun universiteit mee te nemen. De batterij van mijn telefoon was inmiddels bijna leeg van het bellen en berichten sturen naar Aren, de dierenarts van de universiteit in Pingtung. Het maakte me dan ook geen klap uit welke dierenarts er zou komen, als we maar zo snel mogelijk die kat onder narcose konden brengen. Zeker nu ik op de camera bij de val gezien had dat de kat al sinds het begin van de avond in de val zat, begon mijn geduld met het niet kunnen vinden van de dierenarts een beetje op te raken.

avond in de val zat, begon mijn geduld met het niet kunnen vinden van de dierenarts een beetje op te raken.

Klonen

Om twee uur 's middags arriveerden Prof. Lai en Tju met hun assistenten uit Taipei. Hun dierenarts was inmiddels weer op weg naar huis. Ze hadden Aren te pakken gekregen maar die wilde zeker weten dat zijn collega het juiste protocol zou volgen en had gevraagd of de beste man tot vier uur kon wachten tot hij er ook was. Dat was niet het geval. Ze waren zo vriendelijk geweest een lunchpakket mee te nemen en dus zat ik nu met Macdonalds hamburger en milkshake in de bosjes. Op het moment dat iedereen (tegen mijn advies in) met z'n telefoon een filmpje probeerde te maken, zat de kat er gelukkig rustig bij. Om iets voor vijven was het dan eindelijk zover, de dierenarts bracht de kat onder narcose. Er werden metingen gedaan, samples genomen om te testen voor ziekten en parasieten en een stukje oor afgesneden voor het genetica lab van professor Tju. Dat laatste, verzekerde professor Tju me, had grote natuurbeschermingswaarde omdat ze deze luipaardkat dan konden klonen. Ik ben van mening dat als je nog een behoorlijke aantal dieren hebt, je je tijd beter kunt steken in het voorkomen dat de bestaande populatie uitsterft. Maar goed, ieder z'n ding. Ik heb wel gevraagd of er een wat kleiner stukje oor weggenomen kon worden dan bij de vorige kat, die oren dienen immers ook om goed te kunnen horen.

Road kill

Om half zes kreeg de luipaardkat zijn antidosis en kon hij, met radiotelemetrie halsband, bijkomen in de val. De Discovery filmcrew was deze keer gelukkig thuisgebleven dus we hoefden geen wilde plannen met spotlights en dergelijken tegen te houden. Aangezien door het gebied waar we dit dier gevangen hadden een drukke provinciale weg loopt, gaf ik de kat extra veel tijd om bij te komen. Het was natuurlijk niet de bedoeling om hem plat te laten rijden op de weg. Pas toen hij weer boos naar me uithaalde en zat te blazen als ik het doek van de kooi optilde besloot ik dat het tijd was om hem te laten gaan. Het was inmiddels half tien 's avonds... De volgende ochtend gingen we, na het checken van de vallen, enthousiast op pad om te kijken waar Picaninni uithing. Mijn hart stakte in mijn keel toen we, nog geen 500 meter van waar we onze kat de vorige avond achtergelaten hadden, een over de weg uitgesmeerd luipaardkatten velletje zagen liggen. Het zou toch niet waar zijn...?!

Gewapend met schep en plastic zak gingen we in onze gele veiligheidshesjes de weg op om de overblijfselen te verzamelen. Veel was er niet van het dier over. De radio telemetrie halsband was nergens te bekennen. Het huilen stond ons nader dan het lachen maar we forceerden onszelf om even goed na te blijven denken. Ik besloot eerst maar eens de puzzelstukjes letterlijk aan elkaar te leggen. Toen ik dit deed, bleek dat de luipaardkat een luipaardkitten was. We durfden het bijna niet te geloven, zou onze kat dan nog in leven zijn? Voor de zekerheid checkten we de kleine oor-

De luipaardkat 'road kill'.

Picaninni met halsband.

»

tjes, er ontbrak geen stukje... Het signaal van de verder. halsband lokaliseerden we 800 meter En dus trokken we voorzichtig de conclusie dat deze katten niet onze kat was. De overblijfselen van dit onfortuinlijke dier hebben we via de 7-eleven (een soort AH to go) voor analyses naar Pingtung gestuurd. De bediende trok wel haar wenkbrauwen op toen we haar het 'road kill protocol' met het adres lieten zien en vroegen of het pakketje met gekoeld transport mee kon, maar vulde toch geduldig alle gegevens voor ons in. Wij gingen, ondanks dat we liever hadden gehad dat de katten niet zo aan z'n einde was gekomen, met goede hoop op huis aan. Pas toen we die avond onze kat op een hele andere plek vonden, durfden we weer echt opgelucht adem te halen.

'Mortality signal' van Mr. Zangh

Dankzij een Facebook bericht van Prof. Lai waren alle ogen nu gericht op de provinciale weg, de dode katten en onze kat Picaninni. Ondertussen vonden we onze andere kat, Mr. Zhang (vernoemd naar de eigenaar van het land waar we hem gevangen hadden) op de meest uiteenlopende plaatsen. Elke ochtend was het weer een verrassing waar we hem terug zouden vinden en vaak reden we uren rond voor we het signaal van zijn halsband oppikten. Tijdens nachtssessies waarin we het pad dat de dieren afleggen bepalen, hield hij ons flink wakker. Met de snelheid waarmee hij de vier tot vijf kilometer die hij gedurende de nacht door bergachtig gebied aflegde was het soms een hele uitdaging om hem bij te houden. Zeker als hij over de berg liep en wij om die berg heen moesten rijden. Na vijf weken ging het helaas mis. De kat had de dag ervoor, voor zijn doen, niet heel ver gelopen. Toen ik 's ochtends het signaal van zijn halsband oppikte en het piepje van de halsband op dubbele snelheid hoorde piepen wist ik dat ons avontuur met Mr. Zhang ten einde was. Dit was het 'mortality signal', het signaal dat de band afgeeft als deze 24 uur niet bewogen heeft.

Met het lood in onze schoenen gingen we op zoek. We wilden immers wel weten wat er met onze kat gebeurd was. Het signaal was goed te lokaliseren en lopend via kronkelige paadjes door boomgaarden kwamen we steeds dichterbij. En toen stonden we ineens op de richel van een diepe kloof. Het signaal van de band galmde luid in onze oren. Onze kat lag echt over de richel. We probeerden via allerlei zijpaden de kloof in te komen maar moesten na uren proberen de zoektocht opgeven. Het werd voor ons gewoon te gevaarlijk om zonder klimgerij de kloof te verkennen. Moe en ook nog onvoldaan dropen we af naar huis. Ik stelde de professoren op de hoogte van ons verlies en opperde half serieus dat we als we kat terug wilden vinden we een professionele klimmer nodig hadden. Wil je dat echt, was het antwoord. Twee dagen later stonden we weer op de richel van de kloof. We waren niet alleen, naast Prof. Lai waren daar Roger en Jason; twee professionele klimmers.

Mr. Zhang in betere tijden.

Roger en Jason klaar voor de klim.

Professionele klimmers

Roger had vroeger luipaardkatten gevolgd en wist dus prima hoe hij het signaal van de band kon gebruiken om de kat te vinden. Hij kwam tot dezelfde conclusie als wij, de kat moest ca. 20 meter diep in de kloof liggen. Het bleek uiteindelijk 29 meter maar drie uur later kwam hij met de dode kat in een plastic zak op zijn rug weer naar boven. Met de hoge luchtvochtigheid en enorme hoeveelheid aan insecten was het dier al in vergaande staat van ontbinding. Zo goed en zo kwaad als het tussen de krioelende maden ging nam ik foto's, samples en voelde ik alle botten na voor breuken. We bevonden ons in een boomgaard waar mensen, voor zover we uit de muizenvallen, vogelnetten, vuurwerk en slakken gif af konden leiden, niet gesteld waren op wilde dieren. Toch wees niets erop dat onze kat vast had gezeten in een traditionele wilddklem, alle botten waren intact. Achterna gezeten door honden, vergiftiging, acute ziekte, wat er precies gebeurd is, zullen we waarschijnlijk nooit achter komen. Eén ding is zeker, deze kat is niet zomaar de kloof ingevallen, daar was hij veel te ervaren voor. En zo waren we na slechts vijf weken volgen, weer een kat armer. Tja, dat is het nadeel van dit vak, soms win je, vaker verlies je. Ondanks dat zouden we niets anders willen en blijven we, met een lach en een traan, onze bijdrage leveren aan de bescherming van al die bijzondere dieren.

Weer een kat gevangen

Onze derde vangst.

De post mortem.

Het zal niemand verbazen dat we hier inmiddels een discussie over de ethiek rond het vangen op gang gebracht hebben en verschillende suggesties hebben gedaan om de situatie te verbeteren, en onze discussie over de reactietijd van de dierenarts heeft z'n vruchten afgeworpen. Toen we om half zeven 's ochtends een belondje deden om te melden dat we een jonge luipaardkat in onze vangkooi hadden zitten werd zowaar door bijna iedereen de telefoon opgenomen. De dierenarts beloofde direct met zijn team in de auto te springen en stond inderdaad op de beloofde tijd voor onze neus. Ook was onze kritiek op de, naar ons idee, toch wel erg grote stukken oor die voor genetisch onderzoek verzameld werden ter harte genomen. Ons katje zat dus met haar oren nog voor 97% intact, voor de lunch weer in de vangkooi bij te komen van de narcose. Dit betekende dat tegen de tijd dat we haar vrijlieten ze volledig bijgekomen was en dus gewoon die avond weer op jacht kon gaan. Eind goed al goed dus...

Helaas bleek dat niet het geval. De eerste paar dagen bleef dit jonge dier keurig rond de plek waar we haar gevangen hadden. Deze bosschages in een rivierbedding zijn relatief veilig, er rijden geen auto's, er lopen geen honden en er zijn geen mensen die een luipaardkat kwaad willen doen. Op dag vijf besloot ons katje een kijkje te gaan nemen in de naburige akkers en >>

De fanatieke hond aan het werk.

boomgaarden. Dat liep niet goed af. Op dag zes gaf haar halsband een 'dood signaal'. Met het lood in onze schoenen gingen we op zoek. We hoopten stiekem nog dat ze haar halsband had verloren omdat die te los om was gedaan. Dat bleek jammer genoeg niet het geval. Op de akkers tussen schuren vonden we haar lichaam. De dierenarts stelde ons ook deze keer niet teleur en sprong direct in de auto om een post

mortem te doen. Hoewel er aan de buitenkant niet zoveel te zien was, was aan de binnenkant van het lichaam de schade behoorlijk. Doodsoorzaak: aanval door honden.

Honden in soorten en maten

Iedereen heeft hier honden, als huisdier of als waakdier. De honden die als huisdier gehouden worden zijn rashonden, vooral poedels en teckels maar ook corgi's en grotere rassen als husky's. Die dieren lijken, door inteelt, vaak nauwelijks nog op hun Europese soortgenoten. Toen de professor bij een bezoek aan ons huis haar oogappeltje uit de auto tilde, moesten we dan ook heel goed naar het bolletje haar dat met uitpuilende oogjes rond schuifelde kijken om daar nog een poedeltje in te herkennen. Vol liefde worden dit soort hondjes aangekleed in allerhande outfitjes en meegenomen naar honden restaurants, honden zwembaden en andere speciale honden attracties. Bij één van de toeristische attracties hier in de buurt kwamen we zelfs een poedel in een konijnenpakje tegen (echt waar!). Als ze niet (meer) zindelijk zijn krijgen ze, net als het troetel hondje van onze andere professor dat door inteelt sinds de geboorte verlamd is, een luier aan. Van enige vorm van opvoeding is natuurlijk geen sprake, dus deze verwerende nestjes manipuleren en terroriseren hun baasjes tot ze hun zin krijgen.

De andere categorie zijn de boerderijhonden. Voor deze dieren ziet het leven er heel anders uit. Zij worden als waakhond gehouden en zitten aan korte kettingen op het erf of in de boomgaard. Of ze lopen los... De loslopende boerderij honden zijn een groot probleem voor de wilde dieren. Deze honden groeperen zich namelijk en trekken eropuit om te jagen. We zien tijdens ons veldwerk regelmatig dit soort groepen voorbijkomen. En we komen dezelfde groepen honden op meerdere plekken tegen, soms liggen die plekken kilometers ver uit elkaar. Dit soort boerderij honden stamt af van de oorspronkelijke jachthonden die de lokale stammen hier hielden om te jagen. En dat zie je terug in hun gedrag. De meeste honden zijn bloedfanatiek.

Jachttroepen

Zo kwam er midden in de nacht een groep honden langs bij één van onze vallen op het terrein van een boer. Uiteraard waren deze dieren geïnteresseerd in de kwartels die in de kooi zaten. Na een uurtje graven en trekken verloren twee van de drie honden de interesse. De derde hond probeerde, onder toezien oog van de andere twee, ruim vier uur lang alsnog bij de kwartels te komen. Dat is gelukkig niet gelukt maar onze kooi stond met kwartels en al op z'n kop en was behoorlijk beschadigd. Natuurlijk hebben we vervolgens allerlei aanpassingen gedaan om de kwartels, en dieren die mogelijk in onze vangkooi gevangen worden, beter tegen dit soort fanatiekelingen te beschermen. Met succes, toen deze hond opnieuw terugkwam heeft hij na twee uur proberen zijn pogingen zonder enige vorm van succes moeten staken.

De wilde dieren hier in Taiwan krijgen helaas regelmatig te maken met honden. Taiwan heeft

een grote populatie muntjacs, een kleine hertensoort. De eerste muntjac die we hier in het wild zagen was er één die levend opgegeten werd door een groep honden. Dit komt regelmatig voor en staat niet op zich, ook andere wilde dieren worden door de honden bejaagd. Hoewel de meeste honden na zo'n jachtpartij braaf weer thuiskomen, zijn er ook honden die verwilderen. Deze wilde honden vormen zelfs een bedreiging voor mensen. Een boer op wiens terrein we een val hebben staan, vertelde ons dat er een aantal jaar geleden twee Tibetaanse herders (een enorm groot hondenras) verwilderd in het rond liepen. Die dieren hebben hem aangevallen. Hij kwam er met verwondingen vanaf, maar een lokale vrouw had minder geluk en overleed door een aanval. Vanaf die dag is deze boer bang voor honden. Toch vindt hij dat de honden los moeten kunnen lopen, dat is namelijk leuker voor ze.

Dat is de mening van de meeste boeren, zij vinden dat ze hun hond goed verzorgen als deze naast te eten ook vrijheid heeft. De honden liggen dan ook alleen aan de ketting als ze regelmatig weglopen en voor problemen zorgen (bijvoorbeeld door achter scooters of auto's aan te jagen) of als ze loops zijn. De boeren hebben over het algemeen best een leuke band met hun honden. Wie op het veld gaat werken neemt zijn hond mee. Met wapperende oren en de tong uit hun bek staan de dieren vrolijk op de treeplank van de scooter of achterop de pick-up autootjes die hier gebruikt worden. Aangekomen bij de boomgaard of akker mogen ze lekker loslopen om apen en andere wilde dieren van het land te verjagen. Tja, natuurlijk is het leuker voor honden om op deze manier hun eigen gang te kunnen gaan, maar helaas zijn de gevolgen voor het wild te vergelijken met de gevolgen van verwilderde huiskatten op de vogelpopulatie in Nederland. Honden vormen onder andere een grote bedreiging voor onze, hier in Taiwan met uitsterven bedreigde, luipaardkat. Een makkelijke oplossing is er uiteraard niet. Het zou in ieder geval al schelen als alle honden gesteriliseerd of gecastreerd werden zodat mensen in plaats van vijf honden maar één of twee honden zouden hebben. <<

DORSET ID
IDENTIFICATION

Fabrikant van RFID systemen

- RFID Tags
- draagbare scanners
- stationaire decoders + antennes
- klantspecifieke software
- sensoren tbv monitoring
temperatuur & RV in ruimtes

tel. 0543 477119 - Email: id@dorset.nu